

ESBORNANY D'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA I FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Índex

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. Objecte

Article 2. Fins

Article 3. Principis generals

Article 4. Àmbit d'aplicació

Article 5. Subjectes

Article 6. Drets de la ciutadania

Article 7. Obligacions de les Administracions Públiques

TÍTOL I. LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Capítol I. Mecanismes de participació ciutadana

Secció primera. Disposicions generals

Article 8. Concepte

Article 9. Mecanismes de participació ciutadana

Secció segona. Processos de participació ciutadana

Article 10. Processos de participació ciutadana

Secció tercera. Iniciativa ciutadana

Article 11. Iniciativa ciutadana en l'àmbit de la Generalitat

Article 12. Iniciativa ciutadana en les entitats locals

Secció quarta. Participació en l'elaboració de normes i plans

Article 13. Disposicions generals

Article 14. Consulta pública prèvia

Article 15. Audiència ciutadana

Secció cinquena. Participació ciutadana en l'elaboració de pressupostos

Article 16. Definició

Article 17. Disposicions comunes al desenvolupament de processos de pressupostos participatius en l'àmbit de la Comunitat Valenciana

Article 18. Els pressupostos participatius en l'àmbit de la Generalitat Valenciana

Article 19. Pressupostos participatius en les entitats locals

Secció sisena. Consultes ciutadanas

Article 20. Consultes ciutadanes

Secció setena. Participació ciutadana en l'avaluació i seguiment de polítiques públiques

Article 21. Avaluació i seguiment ciutadà de les polítiques públiques de la Generalitat

Article 22. Auditoria ciutadana

Article 23. Avaluació i seguiment ciutadà de les polítiques públiques de les entitats locals

Capítol II. Òrgans i espais de participació ciutadana

Secció primera. Òrgans de participació ciutadana

Article 24. Òrgans de participació

Article 25. Composició

Article 26. Registre d'òrgans de participació

Article 27. Altres fòrums de participació

Secció segona. El Consell de Participació Ciutadana

Article 28. Objecte i composició del Consell de Participació Ciutadana.

Article 29. Fins i funcions del Consell de Participació Ciutadana

Article 30. Consells comarcals de ciutadania activa

Secció tercera. El portal de Participació Ciutadana de la Generalitat

Article 31. Portal de Participació Ciutadana de la Generalitat

TÍTOL II. PROMOCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I DE L'ASSOCIACIONISME

Capítol primer. Mesures de promoció de la participació

Article 32. Deure general de promoció

Article 33. Programes de formació

Article 34. Mesures de sensibilització i difusió

Article 35. La participació ciutadana en el sistema educatiu valencià

Article 36. Xarxa de Governança Participativa de la Comunitat Valenciana

Article 37. Foment de la investigació i la innovació en matèria de participació ciutadana

Article 38. Mesures per a l'accessibilitat

Article 39. Unitats de participació ciutadana en la Generalitat

Article 40. Mesures de participació en la infància i adolescència

Capítol segon. Planificació en matèria de participació ciutadana

Article 41. Instruments de planificació

Article 42. El pla de participació ciutadana de la Generalitat

Article 43. Planificació en l'àmbit local

Capítol tercer. Mesures de foment de l'associacionisme

Article 44. Reconeixement del moviment associatiu

Article 45. Foment de la participació ciutadana a través de les entitats ciutadanes

Article 46. Foment de l'educació en participació a través de les entitats ciutadanes

Article 47. Col·laboració i cooperació interadministrativa

Article 48. Foment i reconeixement de les bones pràctiques en matèria de participació ciutadana

TÍTOL III. LA PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES VALENCIANES EN L'EXTERIOR

Article 49. Foment i impuls de la participació ciutadana en l'exterior

Article 50. Fòrums de participació

Article 51. Suport a les persones valencianes en l'exterior

Article 52. Consell de Persones Valencianes a l'Exterior

Article 53. Registre de persones valencianes en l'exterior

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Unitats de govern obert en els departaments del Consell

Segona. Retorn a la Comunitat Valenciana

Tercera. Sistema de compensació de despeses de la participació.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Adaptació dels òrgans de participació existents en el moment d'entrada en vigor d'aquesta llei

Segona. Règim transitori del Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana

Tercera. Règim transitori del Consell de Centres Valencians en l'exterior (CEVEX)

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desenvolupament reglamentari

Segona. Entrada en vigor

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La Constitució Espanyola de 1978 garanteix en els seus articles 23 i 105.b el dret de la ciutadania a la participació en els assumptes públics. Una apreciable producció normativa i jurisprudencial ha donat contingut i ha desenvolupat aquest dret. Els pactes i acords de dret internacional subscrits per Espanya tampoc són aliens al reconeixement actiu d'aquest, com l'article 21.1 de la Declaració Universal de Drets Humans, i l'article 25.a del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics.

Per part seua, l'article 9.4 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana consagra el dret de participació dels ciutadans i ciutadanes valencianes, de manera individual o col·lectiva, en la vida política, econòmica, cultural i social de la Comunitat Valenciana. Així mateix, atribueix a la Generalitat la funció de promoure la participació dels agents socials i del conjunt de la societat civil en els assumptes públics.

D'altra banda, el Tractat de la Unió Europea, en el seu article 1, normativitza el concepte d'obertura, entès com la manera oberta i pròxima a la ciutadania en què les decisions han de ser preses, dins d'una nova etapa en el procés creador d'una unió cada vegada més estreta entre els pobles d'Europa. L'obertura, que garanteix una major participació ciutadana i una major eficàcia i responsabilitat de l'Administració Pública, contribueix a enfortir els principis de la democràcia i el respecte als drets fonamentals contemplats en l'article 6 del Tractat de la Unió Europea i en la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió. Així mateix, la Unió Europea, en diferents moments, ha adoptat directives, com les directives 2003/4/CE i 2003/35/CE d'abast sectorial, que han sigut transposades a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei 27/2006, de 18 de juliol, derivat de la ratificació d'Espanya del Conveni d'Aarhus, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient.

També els Objectius de Desenvolupament Sostenible, adoptats per l'Organització de les Nacions Unides en el marc de l'Agenda 2030, comprenen l'objectiu 17 denominat: "Aliances per a aconseguir els objectius", on es fixa la meta 17.17: "Fomentar i promoure la constitució d'aliances eficaces en les esferes pública, públic-privada i de la societat civil, aprofitant l'experiència i les estratègies d'obtenció de recursos de les aliances".

Dins de l'ordenament jurídic espanyol, a nivell estatal, suposen una fita important la Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic que reforcen les obligacions de participació ciutadana i avaluació de la producció normativa.

En l'àmbit de la Generalitat, el dret de participació ciutadana en els assumptes públics es va veure desenvolupat per la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, que, si bé satisfà d'una banda el preceptuat pel nostre Estatut d'Autonomia, no és suficient per a implementar un autèntic model de governança participativa en

l'àmbit de la Comunitat Valenciana en el context actual, per la qual cosa, a través d'aquesta llei s'ordena un nou model de participació ciutadana molt més d'acord amb les creixents necessitats de la ciutadania i de les entitats ciutadanes com a agents socials vertebradors en el nostre territori.

D'altra banda, es va promulgar la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la Igualtat entre Dones i Homes, ja que la participació de les dones és un dèficit de les societats democràtiques actuals i únicament se superarà quan s'aconsegueixca un equilibri paritari, per això la incorporació de la perspectiva de gènere de manera transversal és clau en l'impuls d'una consolidació d'una governança democràtica.

Quant a la participació infantil, la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència, recull el dret a la participació en la vida social, política i econòmica, entre altres, dels xiquets, xiquetes i adolescents i l'obligació que quan les iniciatives ciutadanes afecten els drets de la infància es realitzen les adaptacions necessàries perquè aquests puguin participar com a subjectes polítics actius. Així mateix, la Llei 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut, en el seu article 28 i següents, fomenta la participació i l'associacionisme juvenil, a més de l'educació en la participació.

Finalment, en l'àmbit local són de necessària referència la Llei 7/1985, de 2 d'abril Reguladora de les Bases de Règim Local, i la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana. En la primera d'aquestes s'incorpora i es desenvolupa el dret a participar en la gestió municipal.

En definitiva, el marc jurídic actual reconeix la participació ciutadana com un dret polític de la societat amb especial importància per la seua vinculació amb els poders públics.

II

El desgast de l'estat democràtic ha provocat una creixent desconfiança en el rendiment de les institucions públiques i administratives, dels partits polítics i dels seus representants. Això suposa una forta desafecció cap a l'àmbit de la política i convida a la recuperació de l'esperit original del projecte democràtic. No és suficient el model tradicional de democràcia representativa -participant en les convocatòries electorals periòdiques i delegant únicament en els representants públics la gestió de les polítiques públiques-; al contrari, és necessari recuperar un model de democràcia que busca l'acostament a la presa de decisions a la ciutadania, el rendiment de comptes efectiu per part de les persones que governen i una coparticipació ciutadana en les decisions ampliant el component dialèctic, de codecisió i cogestió. L'objectiu és aproximar-se a una democràcia forta, a un model de governança participativa que cada vegada cobra més importància en els estats moderns.

En aquesta línia, la Generalitat està implantant una nova cultura de la governança comptant amb la participació de la ciutadania i s'han succeït diferents acords per a fer-la efectiva: en la declaració institucional sobre els processos participatius de la Generalitat, de 7 de febrer de 2020, el Consell es va comprometre a dotar a la ciutadania de recursos útils i eficients per a la seua participació en els processos de definició de polítiques públiques i de presa de

decisions, i posar en marxa progressivament processos participatius en totes les àrees d'acció de la Generalitat, objectius que s'han complit amb la publicació de la primera guia de participació ciutadana de la Generalitat i la implantació progressiva de processos de participació ciutadana en els diferents departaments del Consell.

Com a principal fita, recentment s'ha dut a terme el projecte pilot dels pressupostos participatius de la Generalitat, en compliment de l'Acord del Consell de 9 d'abril de 2021, experiència pionera a nivell autonòmic en tot l'Estat espanyol. Aquesta iniciativa reforça la necessitat de comptar amb una nova llei reguladora de la participació ciutadana en la Comunitat Valenciana, reconeixent aquest tipus de processos participatius directes en els comptes públics com a vinculants.

Així mateix, el Portal de Participació de la Generalitat, GVA Participa, es va posar en funcionament fa un any i constitueix l'instrument tecnològic per a escoltar i empoderar a la ciutadania en un espai obert a la participació i col·laboració ciutadana. Amb la present Llei es busca consolidar i augmentar les seues funcionalitats de manera que siga la principal eina de contacte estret entre la ciutadania i l'Administració de la Generalitat, on la comunicació siga fluïda i existisca devolució constant per part dels poders públics envers la societat civil.

D'altra banda, la Generalitat entén la participació ciutadana com un factor essencial en la defensa dels valors democràtics pel que la creació d'òrgans participatius, amb una representació majoritària de ciutadania, resulta essencial per a desenvolupar una societat oberta i democràtica, la qual cosa es veu exigint als diversos departaments del Consell des de l'anterior Llei 2/2015.

Destaquen també les diferents aliances que la Generalitat ha teixit amb les entitats locals i amb les universitats públiques, amb la finalitat d'implantar en l'àmbit territorial un major compromís en la participació de la ciutadania en els assumptes públics, així com la necessària investigació, formació i difusió en aquesta matèria.

Finalment, respecte al foment de la participació ciutadana a través de l'associacionisme, en els últims anys s'ha consolidat un creixent sistema d'ajudes a les entitats ciutadanes, que requereix fer un pas més perquè aquesta activitat de foment es consolide, afegint també les necessàries ajudes a les infraestructures de les entitats per a complir les seues activitats.

III

D'acord amb tots els avanços, i les noves eines i mecanismes que adequen la participació ciutadana a la nova realitat social, és necessari superar la Llei 2/2015. En el repte de desenvolupar unes institucions més democràtiques, íntegres i eficaces, les organitzacions públiques tenen un paper fonamental, però no és una tasca exclusiva d'aquestes. Perquè la democràcia participativa siga una realitat i existisca un diàleg i col·laboració permanent entre l'Administració i la ciutadania és necessària, d'una banda, una societat civil forta que canalitze la participació col·lectiva i, per un altre, una cultura participativa de la ciutadania que afavorisca l'interés per l'esfera pública.

Es precisa, per tant, d'una nova regulació que establisca un marc normatiu de la participació ciutadana formal en l'àmbit de tota la Comunitat i que regule i

promoga la participació dels agents socials i del conjunt de la societat com a coproductora de coneixement i polítiques públiques i generadora de valor públic. Concretament, s'han establert mecanismes de participació ciutadana inclusivament i accessibles que permeten avançar cap a una democràcia participativa, implementant noves formes de treball, potenciant l'educació en la participació, i fomentant transversalment la cultura participativa amb criteris d'intergeneracionalitat i equitat.

És innegable la importància que tenen les entitats ciutadanes, els moviments i fòrums socials, així com el teixit associatiu de la Comunitat Valenciana en la vertebració de la societat civil i l'impuls d'una cultura participativa activa. Per això, aquest paper rellevant s'ha d'impulsar i reforçar amb noves formes col·laboració en les quals siga possible avançar cap al model que es pretén de democràcia participativa i govern obert i en constant comunicació fluida amb la ciutadania. Era imperiosa una regulació que fomenta al teixit associatiu de la Comunitat com a principal lloc que prenen els ciutadans i ciutadanes per a participar, com a part d'un col·lectiu que representa les seues principals inquietuds i on es reculla el seu paper primordial en la interlocució amb les persones gestores i en l'execució de les polítiques públiques.

Aquesta llei reconeix explícitament la imprescindible labor de les entitats ciutadanes en la implantació de la cultura participativa i, al mateix temps, considera que la formació en participació -així com altres mesures de foment de la cultura participativa- són essencials per a aconseguir l'objectiu perseguit. Així, es reconeix que l'instrument de foment en educació en participació és el més idoni, a l'ésser les entitats ciutadanes els canals ciutadans més actius implantats en el nostre territori i coneixedors del teixit social valencià.

A tot això se suma el llarg recorregut de les entitats locals en matèria de participació ciutadana, que ha servit com a impuls en la direcció de buscar un desenvolupament legislatiu ambiciós, al nivell de l'alta implicació de la ciutadania a escala local amb els assumptes públics, i la seua imprescindible adaptació a escala autonòmica d'aquesta proximitat del poder executiu envers la ciutadania.

Per tant, és necessari establir una regulació en la qual s'implique a tots els actors del territori: administracions públiques, entitats ciutadanes i ciutadania per a aconseguir una major implicació en la presa de decisions i en la cogestió de les polítiques públiques, objectiu que persegueix aquesta llei.

Finalment, tampoc s'ha oblidat a les persones valencianes en l'exterior, les especials necessitats del qual de participació es tenen en compte en aquesta llei, destacant com a novetat la vinculació en els fòrums i espais de participació a les noves polítiques de retorn de les persones emigrants valencianes. Per aquesta raó la llei també estableix, per primera vegada en l'ordenament jurídic de la Generalitat, el concepte de persona retornada a la Comunitat Valenciana.

IV

Una llei sobre participació ciutadana havia de comptar amb un procés participatiu previ que generara espais de reflexió conjunta sobre aquelles problemàtiques i necessitats detectades i que permetera generar propostes que els donaren resposta i això des de tots els àmbits de la societat civil.

Aquest procés es va articular bàsicament entorn de dues eines. D'una banda, l'obertura d'un període de debat en el portal GVA Participa, durant el qual, al llarg de tres mesos es va fomentar la participació de la ciutadania a través d'un qüestionari sobre els eixos de la futura regulació i de la proposició lliure de propostes i opinions generals. I, d'altra banda, la dinamització de grups de treball semipresencials repartits de manera igualitària pel territori de la Comunitat on les persones participants realitzaven una anàlisi prèvia d'aquelles necessitats que hagueren de ser cobertes per la futura normativa per a posteriorment generar propostes que els donaren resposta. El resultat d'aquest procés de participació ha sigut retornat a la ciutadania a través del portal GVA Participa i ha contribuït notablement a establir el nou marc regulador de la participació ciutadana i el foment de l'associacionisme en la Comunitat Valenciana.

Així, el procés d'elaboració de la Llei ha partit d'un model col·laboratiu, justament per a exemplificar allò que es pretén aconseguir: una ciutadania activa en la vida política, amb poder de decisió directe sobre matèries a regular, i en contacte estret amb l'Administració.

V

La present Llei s'estructura en un títol preliminar i tres títols, complementada amb diverses disposicions.

El títol preliminar inclou les disposicions comunes com a aspectes transversals de la Llei on es defineix l'objecte d'aquesta, així com els principis inspiradors i els fins, a més de l'àmbit d'aplicació i els subjectes. Cal destacar l'àmbit integral d'aplicació de la norma, que inclou a l'Administració de la Generalitat i al seu sector públic, i contempla també l'aplicació a l'àmbit local amb respecte de la seua autonomia pròpia. Respecte als subjectes de la participació, es reconeix aquest dret a tota la ciutadania resident i a les persones valencianes en l'exterior, així com a les entitats ciutadanes, vàlidament constituïdes, i a les agrupacions, plataformes o qualsevol moviment sense personalitat jurídica. No s'estableix cap límit d'edat per a participar en els assumptes públics, ja que la participació infantil i adolescent haurà d'adaptar-se a aquest col·lectiu per a ser accessible.

El títol I, en el seu capítol I recull els principals mecanismes de participació ciutadana. En particular, es concreta la promoció per part de les administracions públiques de la celebració de processos participatius deliberatius, la iniciativa ciutadana vinculada a processos de participació i les particularitats de la participació en l'elaboració de normes i plans de la Generalitat. En aquest àmbit destaca com a gran novetat la introducció obligatòria de celebració de processos participatius en el pla anual normatiu que aprova el Consell.

A més, s'incideix en la regulació del procés dels pressupostos participatius, de manera vinculant i derivat de l'experiència satisfactòria del projecte pilot desenvolupat al llarg del 2021 i incorporat a la Llei de Pressupostos per a 2022. No únicament s'estableix un marc jurídic regulador del temps i forma per al desenvolupament de futurs projectes, sinó que a més s'estipula la necessitat d'una constant cooperació i col·laboració amb les entitats locals valencianes per al desenvolupament dels seus propis processos participatius, però sempre amb el respecte de la seua autonomia local. A més, es regula en aquest capítol la participació ciutadana en l'avaluació i seguiment de polítiques públiques on s'esmenta la implementació d'un nou mecanisme: el jurat ciutadà.

En el capítol II, es regulen els òrgans i espais de participació ciutadana com a fòrums creats per l'Administració pública per a la interlocució ciutadana i la cogestió, que facilita la presa de consciència i la intervenció dels i les ciutadanes per mitjà d'aquests òrgans. En primer lloc, s'estableixen els criteris que han de regir els òrgans de participació de l'Administració de la Generalitat i del seu Sector Públic instrumental, i es regula la composició i funcions del nou Consell de Participació Ciutadana, com a màxim òrgan de participació en el si del Consell, atorgant-li unes majors funcions de cogestió en les polítiques de participació ciutadana. D'altra banda, s'introdueix com a novetat els consells comarcals de ciutadania activa i els fòrums d'experts com a espais de debat i proposició entorn de matèries determinades. Finalment, s'incideix sobre la importància del manteniment i accessibilitat efectiva del portal de Participació Ciutadana de la Generalitat, com a principal espai informatiu i interactiu, configurat com a canal de presentació de propostes, transmissió d'idees i opinions i espai preferent per a articular la participació ciutadana en l'elaboració normativa de la Generalitat.

El títol II es dedica a la promoció de la participació ciutadana i de l'associacionisme. Amb el desenvolupament legislatiu d'aquest títol es busca establir mesures de foment per a la consolidació d'una cultura participativa. El capítol I regula tant les mesures de promoció de la participació, principalment per mitjà de programes de formació destinats al conjunt de la ciutadania i a les entitats ciutadanes, així com al personal empleat públic i al professorat. A més, es regulen les mesures de sensibilització i difusió, els programes educatius de participació i la Xarxa de Governança Participativa composta tant per l'Administració de la Generalitat com pels ens locals que compten, entre els seus objectius, amb la promoció d'una governança participativa. S'inclou a més el foment de la innovació i la investigació en l'àmbit participatiu, així com mesures per a l'accessibilitat que garantisquen l'accés a la participació a aquells col·lectius que majors dificultats presenten.

En aquest títol destaca la secció dedicada a l'educació en la participació, en la qual existeix una forta implicació de l'educació reglada per a implantar mesures de formació en participació des d'edats primerenques i en totes les etapes formatives, amb la necessària formació en metodologies al professorat, sense obviar l'educació no formal com un instrument igualment necessari per a aconseguir empoderar a les nostres xiquetes i xiquets.

El capítol II recull mesures de foment de l'associacionisme en particular pel seu reconeixement com a llit essencial i qualificat de la participació ciutadana. En aquest capítol, aplicable únicament a les entitats ciutadanes amb personalitat jurídica, legalment constituïdes, destaca l'obligació de la Generalitat de fomentar, en el marc de les disponibilitats pressupostàries, aquelles activitats dutes a terme per les entitats ciutadanes que realitzen projectes de participació, així com al manteniment de les seues infraestructures. D'altra banda, com a novetat s'introdueix també una nova línia de foment en educació en participació a través de les entitats ciutadanes, per a portar avant totes les accions tendents a implantar i consolidar una cultura participativa en la nostra societat.

El títol III aborda la participació de les persones valencianes en l'exterior, amb la finalitat de fomentar i mantindre els seus vincles amb la Comunitat Valenciana. Per a això es continua comptant amb els Centres de Valencians en Exterior

(CEVEX) com a principals espais de participació, i l'acció i l'especificitat de la qual es posa en valor. Així mateix, es crea el nou Consell de Persones Valencianes a l'Exterior, òrgan que substituirà a l'actual Consell de Centres Valencians en l'Exterior, amb la novetat que comptarà amb la representació de ciutadania activa no associada.

La regulació d'aquest títol posa especial èmfasi en la joventut valenciana desplaçada, i en l'objectiu de facilitar el retorn a la Comunitat Valenciana d'aquelles persones que desitgen tornar.

Finalment, la llei inclou una sèrie de disposicions que complementen el text substantiu i que recullen aspectes complementaris, transitoris i derogacions.

Així, s'inclouen tres disposicions addicionals. La primera regula les *unitats de govern obert en els departaments del Consell* necessàries per a l'aplicació correcta i eficaç de la llei. En relació amb les persones valencianes en l'exterior, s'ha considerat necessari incloure una segona disposició addicional que, més enllà de l'àmbit de la participació, definisca l'acció del Consell en matèria de retorn i els conceptes de persona valenciana en l'exterior i de retornada. Això parteix de la ferma consideració que les persones valencianes en l'exterior constitueixen un valor per la recuperació del qual s'ha d'apostar decididament. Aquesta regulació contempla tant al valencià o valenciana per raó del seu veïnatge com a les persones nascudes en la Comunitat Valenciana, i la seua configuració a nivell legal i regulació del certificat que els acredite com a tals facilitaràn la seua participació en els programes i ajudes que s'establisquen per a facilitar el seu procés de tornada a la Comunitat. Finalment, s'inclou una tercera disposició addicional que reconeix la necessitat de reglamentar un sistema de compensacions de despeses i gratificacions per assistència als òrgans de participació ciutadana, que haurà de desenvolupar-se reglamentàriament.

També s'inclouen tres disposicions transitòries referides al termini i impuls necessari que s'ha de concedir a aquells òrgans de participació existents perquè s'adapten als nous requisits estipulats en la present llei. Al mateix temps, s'estipula un termini de transició per a l'adaptació dels nous Consell de Participació Ciutadana i Consell de Persones Valencianes a l'Exterior.

Una disposició derogatòria recull la derogació total de la Llei 2/2015 (*en el moment d'aprovar-se aquesta llei únicament quedarà en vigor la part de la llei referida a Participació Ciutadana*), i la clàusula general de derogació de les disposicions de rang igual o inferior que s'oposen al contingut d'aquesta llei.

Finalment, per mitjà de dues disposicions finals, en primer lloc, s'autoritza el Consell a dictar quantes disposicions siguen necessàries per al desenvolupament i execució posterior del que es preveu en la present llei, i en particular sobre matèries i òrgans enquadrats en aquesta. En segon lloc, s'estableix el règim d'entrada en vigor de la llei, que serà als 3 mesos de la publicació de la mateixa en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. Objecte

1. La present llei té per objecte oferir un marc que garantisca l'aplicació, promoció i desenvolupament del dret a la participació de la ciutadania en els assumptes públics autonòmics i locals de la Comunitat Valenciana, tant directament com a través de les entitats en què s'integre.
2. S'entén per participació ciutadana el dret a participar individual o col·lectivament en els processos de presa de decisions per a influir en la gestió, execució i seguiment de les polítiques públiques derivades de les funcions de govern i administració de la Generalitat i de les entitats locals valencianes, en els termes previstos en aquesta llei.

Article 2. Fins

Són fins de la present llei:

1. Promoure i impulsar la participació de la ciutadania valenciana com a subjecte de decisió i participació i facilitar que pugui tindre un paper protagonista en les polítiques públiques i en la presa de decisions.
2. Possibilitar i fomentar l'eficàcia de l'acció política i administrativa a través de la construcció col·lectiva, de manera que l'elaboració de les polítiques públiques i la valoració dels resultats aconseguits es nodrisquen dels coneixements i experiències de la ciutadania.
3. Impulsar el desenvolupament d'una cultura participativa i deliberativa de la societat civil posant en marxa estratègies educatives per a sensibilitzar i formar en participació des de la infància.
4. Acostar l'acció de govern de les entitats públiques a la ciutadania i establir mecanismes de participació ciutadana a través de l'avaluació de polítiques públiques i el coneixement de l'opinió de la ciutadania sobre determinats assumptes públics.
5. Reforçar els mecanismes de rendició de comptes de l'acció de govern i el seu control per part de la ciutadania.
6. Enfortir la vertebració de la societat civil per mitjà de la promoció i foment de l'associacionisme en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
7. Afavorir la cooperació i col·laboració entre l'Administració de la Generalitat i la local quant a la gestió i el foment de la participació ciutadana i l'associacionisme.

Article 3. Principis generals

Sense perjudici de la resta d'obligacions legals, la interpretació i aplicació d'aquesta llei s'articularà entorn dels següents principis generals:

1. Governança democràtica, segons la qual l'acció de govern ha d'integrar mecanismes i processos que permeten una relació fluida entre la ciutadania i el poder executiu per a la presa de decisions.
2. Participació universal i inclusiva, en la virtut de la qual es recull el caràcter universal i inclusiu del dret a la participació dels valencians i valencianes, tenint en compte la diversitat territorial, socioeconòmica, cultural, generacional i de gènere.

3. Vertebració social i cultura participativa, mitjançant la qual es promou l'associacionisme i les formes de participació col·lectiva organitzada.
4. Educació en la participació, entesa com el foment, des de nivells educatius primerencs, de la promoció del dret a participar.
5. Rendició de comptes, mitjançant la qual la ciutadania participe de l'avaluació de l'execució de les polítiques públiques.
6. Claredat i proximitat comunicativa, en la virtut de la qual la informació en els processos de participació ciutadana resulte senzilla i comprensible per al conjunt de la ciutadania.
7. Transparència, amb la finalitat que tota la informació siga pública, accessible i al servei de la ciutadania.
8. Accessibilitat i neutralitat tecnològica, en la virtut de la qual els mitjans i instruments habilitats per a la participació han de ser comprensibles i utilitzables per totes les persones mitjançant estàndards tecnològics oberts i neutrals.
9. Vertebració territorial, pel qual es garantisca que les polítiques de participació arrelen en tot el territori de la Comunitat Valenciana, i presten especial atenció a pal·liar les desigualtats dels territoris amb alt índex de despoblació.
10. Igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb diversitat funcional en els processos de participació ciutadana.

Article 4. Àmbit d'aplicació

Les disposicions d'aquesta llei s'aplicaran al exercici de les competències de govern i administració del conjunt de les Administracions públiques de la Comunitat Valenciana, i, en concret a:

1. L'Administració de la Generalitat.
2. El Sector Públic Instrumental de la Generalitat, en els termes definits en l'article 2.3 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions.
3. Les entitats que integren l'Administració Local de la Comunitat Valenciana i les entitats del seu sector públic, vinculades o dependents d'aquestes, en els termes i abast establits en aquesta llei i sense perjudici de la seua normativa específica i el respecte de la seua autonomia.
4. Qualsevol altres entitats de dret públic amb personalitat jurídica vinculades a les administracions públiques o dependents d'elles.

Article 5. Subjectes

1. Es reconeix el dret a participar en els assumptes públics que siguen competència de la Generalitat i de les entitats locals de la Comunitat Valenciana a tots els ciutadans i ciutadanes que tinguen residència en la Comunitat Valenciana, així com a les persones valencianes residents en l'exterior que hagen tingut la seua última residència en la Comunitat Valenciana.
2. Aquest dret a participar podrà ser exercit directament, a títol individual, o a través de les entitats de participació ciutadana, enteses aquestes, a l'efecte de la present llei com:

- a. Les entitats sense ànim de lucre que estiguen vàlidament constituïdes, d'acord amb la normativa que li siga aplicable i que desenvolupen la seua actuació en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- b. Les agrupacions de persones físiques o jurídiques que es conformen com a plataformes, moviments, fòrums o xarxes que desenvolupen la seua actuació en el territori valencià.
- c. Les comunitats assentades de valencians i valencianes en l'exterior en la manera establida en l'article 3.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.
- d. Qualsevol altres entitats diferents a les indicades quan així es preveja en les seues normes sectorials.

Article 6. Drets de la ciutadania

Es reconeixen en els termes recollits en aquesta llei, els següents drets, ja siga a manera individual o col·lectivament:

1. Dret a participar en els mecanismes de participació ciutadana previstos en aquesta llei, així com en qualsevol altres que tinguen la mateixa finalitat.
2. Dret a accedir a la informació pública sobre els processos de participació ciutadana, en els termes que permeten el ple exercici del dret a una participació informada, amb elements de judici fundats i coneixement suficient per a intervindre en els processos.
3. Dret a accedir a la informació necessària per a participar en els diferents mecanismes de participació de manera gratuïta, clara, senzilla i accessible.
4. Dret a recaptar la col·laboració de les Administracions Públiques en activitats ciutadanes relacionades amb la participació, per a fer efectiu i real el seu dret de participació en aquells processos que es duguen a terme o pretenguen iniciar en l'àmbit de les seues competències.
5. Dret a emetre la seua opinió i tindre un paper protagonista i corresponsable en la presa de decisions relatives a les polítiques públiques.
6. Dret a promoure la constitució d'agrupacions de persones, com ara associacions o fundacions, però també fòrums, moviments o plataformes de tota mena, amb o sense personalitat jurídica, que tinguen com a finalitat la participació ciutadana, i a integrar-se en elles.

Article 7. Obligacions de les Administracions Públiques

Són obligacions de les entitats p*úblicas valencianes subjectes a l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei:

1. Integrar la participació ciutadana en el conjunt de les seues actuacions de manera real i efectiva.
2. Establir mecanismes de participació perquè el dret a participar siga efectiu.
3. Realitzar accions de comunicació i difusió dels diferents processos de participació ciutadana amb la finalitat que sigan coneguts pel conjunt de la ciutadania.

4. Garantir l'accés efectiu a la participació ciutadana de totes les persones en condicions d'igualtat, facilitant l'accés als col·lectius més vulnerables, així com adoptar les mesures necessàries per a aconseguir la igualtat de gènere en els processos participatius.
5. Fomentar i incentivar una cultura participativa a través, entre altres instruments, de la formació de la ciutadania i de programes d'educació infantil i juvenil en la participació.
6. Establir mesures de foment, promoció i suport al dret d'associació i a l'associacionisme en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
7. Promocionar l'exercici efectiu de dret a la participació ciutadana a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment a través de la configuració d'espai interactius en les seues seues electròniques, portals o pàgines webs.
8. Adequar la seua estructura i funcionament per a garantir l'exercici dels drets de participació i assegurar la formació del personal al seu servei en aquesta matèria.
9. Impulsar la subscripció de xarxes i aliances amb altres administracions públiques i entitats, públiques o privades per a col·laborar i cooperar en el desenvolupament del dret de la participació ciutadana.

TÍTOL I. LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Capítol I. Mecanismes de participació ciutadana

Secció primera. Disposicions generals

Article 8. Concepte

1. Els mecanismes de participació ciutadana són els processos i instruments que permeten portar a la pràctica l'exercici del dret de participació ciutadana en els assumptes públics de la Comunitat Valenciana.
2. Les accions destinades a facilitar la participació ciutadana es podran canalitzar a través de qualsevol dels mecanismes disposats en aquesta llei o en altres lleis sectorials, normes reglamentàries o qualsevol altres de naturalesa anàloga.

Article 9. Mecanismes de participació ciutadana

Sense perjudici de qualsevol altre procediment o instrument que servisca per a afavorir la implicació de la ciutadania en els assumptes públics, són mecanismes de participació ciutadana:

1. Els processos de participació ciutadana.
2. La iniciativa ciutadana.
3. La participació en la producció normativa i en els instruments de planificació de les polítiques públiques.
4. Els pressupostos participatius.
5. Les consultes.
6. L'avaluació i el seguiment de les polítiques públiques i de la prestació dels serveis públics.

Secció segona. Processos de participació ciutadana

Article 10. Processos de participació ciutadana

1. Les administracions públiques promouran la celebració de processos de participació ciutadana per a dur a terme el contrast d'arguments i motivacions, exposats en un debat públic, en relació amb una política pública, entre l'Administració i els diferents sectors o col·lectius afectats i d'aquests entre si.
2. L'inici dels processos de participació ciutadana correspon als òrgans competents de les administracions públiques en els seus respectius àmbits d'actuació. L'acord d'inici haurà d'incloure la naturalesa i caràcter del procés, els seus objectius i l'assumpte o assumptes objecte de deliberació, la identificació dels representants de l'entitat, els col·lectius convidats a participar, la metodologia del procés de deliberació i la duració màxima.
3. Així mateix, s'assegurarà que les persones participants puguen comptar amb la informació correcta i suficient per a la presa de decisions.
4. La metodologia del procés comptarà amb tècniques deliberatives i propositives mitjançant les quals s'obtindran unes conclusions resultants, que seran vinculants per a l'ens convocant si així es preveu expressament. En tot cas, els resultats d'aquests processos seran públics. L'ens convocant haurà de pronunciar-se sobre els aspectes que incidisquen en la seua actuació i sobre els compromisos que assumisca en conseqüència.
5. Aquests processos es duran a terme sense perjudici d'aquells altres expressament previstos en les normes generals i sectorials, que s'aplicaran amb l'abast i efectes establits en cada cas.

Secció tercera. Iniciativa ciutadana

Article 11. Iniciativa ciutadana en l'àmbit de la Generalitat

1. Els subjectes establits en l'article 5 d'aquesta llei podran proposar iniciatives en les polítiques públiques i en l'elaboració de normes reglamentàries, així com propostes d'actuació d'interés públic en l'àmbit de les competències de la Generalitat.
2. No s'admetran iniciatives que defensen interessos individuals, que siguen alienes a l'interés general o als Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'ONU, que tinguen un contingut impossible o que contravinguen alguna llei vigent.
3. Les persones o entitats promotores presentaran la seua iniciativa a través del portal de participació de la Generalitat, GVA Participa.
4. La iniciativa haurà d'incloure, almenys, una descripció de la problemàtica que es pretén resoldre, l'objectiu que es pretén aconseguir i l'exposició de la via prioritària per a la seua consecució.
5. La proposta, per a poder prosperar, haurà d'aconseguir un suport mínim de 5.000 avals durant el termini de cinc mesos des de la seua publicació.

6. Aconseguit aquest suport, el departament competent en la matèria disposarà d'un termini de tres mesos per a elaborar un informe amb els arguments presentats per la ciutadania i amb la postura de la Generalitat sobre la iniciativa segons aspectes de valoració tècnica, econòmica i d'oportunitat.
7. Aquest informe es publicarà en el portal GVA Participa per a coneixement públic.

Article 12. Iniciativa ciutadana en les entitats locals

Les entitats locals promouran la capacitat de la ciutadania per a presentar iniciatives, d'acord amb les seues competències i atribucions, establint en els seus instruments jurídics el nombre d'avals necessaris i el termini de la seua recollida.

Secció quarta. Participació en l'elaboració de normes i plans

Article 13. Disposicions generals

1. Es garanteix l'accés i la participació activa de la ciutadania en els processos de producció normativa i en l'elaboració dels instruments de planificació de les polítiques públiques mitjançant les fases de consulta pública prèvia i l'audiència ciutadana.
2. Es podrà prescindir de les fases de consulta pública prèvia i audiència ciutadana en el cas de normes pressupostàries, d'organització interna, o quan concórreguen raons greus d'interés públic que ho justifiquen. En tot cas, l'omissió d'aquests tràmits haurà de ser degudament motivada.
3. En l'àmbit de la Generalitat, tant la fase de consulta pública prèvia com l'audiència ciutadana es duran a terme a través del portal GVA Participa.
4. Per a ambdues fases s'establirà un mínim de quinze dies naturals, durant els quals la ciutadania podrà manifestar les seues observacions i realitzar aportacions. En cas en què s'haja declarat la urgència de la tramitació de l'expedient, el termini serà de set dies naturals.
5. El Consell acordarà en el Pla Anual Normatiu de la Generalitat aquelles normes que, a més del debat obert en el portal de participació de la Generalitat GVA Participa, seran objecte d'un procés participatiu segons el que s'estableix en l'article 10 d'aquesta llei, a causa de la importància o interès que la futura regulació puga suscitar en la ciutadania.
6. Les entitats locals garantiran la participació de la ciutadania en l'elaboració de normes i plans de la seua competència, i facilitaran canals de diàleg amb la ciutadania i amb aquells col·lectius especialment afectats en els seus drets i interessos.

Article 14. Consulta pública prèvia

1. Amb caràcter previ a l'elaboració d'un projecte o avantprojecte de llei o de reglament, o instrument de planificació, es realitzarà una consulta pública en la qual es recaptaran les aportacions de les persones i de les organitzacions més representatives potencialment afectades per la futura norma.

2. En relació amb cada projecte normatiu, s'oferirà informació sobre els antecedents de la norma, problemes que es pretenen solucionar amb la nova regulació, necessitat i oportunitat de la seua aprovació, els seus objectius, possibles solucions alternatives, i quanta informació puga ajudar la ciutadania a formar-se una opinió sobre la problemàtica.
3. Així mateix, es podrà realitzar el procés de consulta pública prèvia en relació amb qualsevol proposta, actuació o decisió, programes o polítiques d'actuació sectorial en l'aplicació de la qual puga ser rellevant informar, debatre o conèixer l'opinió ciutadana mitjançant la col·laboració i interacció entre la ciutadania i les institucions públiques.
4. Finalitzat el termini de consulta es donarà publicitat als resultats de la mateixa en el portal GVA Participa.

Article 15. Audiència ciutadana

1. Una vegada redactat el text del projecte, avantprojecte o instrument de planificació, es durà a terme el tràmit d'audiència ciutadana, que tindrà per objecte recaptar l'opinió de la ciutadania titular de drets o interessos legítims afectats pel projecte normatiu, directament o a través de les entitats que els representen, així com obtindre quantes aportacions addicionals puguen realitzar altres persones o entitats per a la millora del text.
2. Finalitzat el termini d'audiència ciutadana, l'òrgan proponent informarà degudament d'aquelles aportacions assumides en el text i d'aquelles desestimades, i expressarà una motivació de la desestimació. L'informe de valoració tindrà caràcter global i es publicarà en el portal GVA Participa.

Secció cinquena. Participació ciutadana en l'elaboració de pressupostos

Article 16. Definició

Són pressuposats participatius aquells processos pels quals la ciutadania intervé en l'elaboració del pressupost de les Administracions Públiques valencianes, concretament a través de la proposta, execució i seguiment en la gestió de les partides de despesa pública assignades específicament per a aquest fi.

Article 17. Disposicions comunes al desenvolupament de processos de pressupostos participatius en l'àmbit de la Comunitat Valenciana

1. Els processos de participació en els pressupostos de les administracions públiques valencianes deuràn subjectar-se als següents principis:
 - a. Publicitat del procés.
 - b. Informació pública i transparència.
 - c. Igualtat, inclusió i accessibilitat, amb especial atenció als col·lectius amb majors dificultats per a intervindre en aquests processos i relacionar-se amb la tecnologia.
 - d. Rendició de comptes

2. Els processos hauran d'iniciar-se amb un període d'informació sobre l'obertura i les condicions del procés, i hauran de comptar, com a mínim, amb les següents fases:
 - a. Presentació de propostes de la ciutadania.
 - b. Valoració tècnica per part de l'Administració
 - c. Votació i resultats.
3. A la finalització del procés l'Administració haurà d'establir mecanismes que permeten el seguiment i control de l'execució de les propostes ciutadanes.
4. Les Administracions valencianes col·laboraran entre si per a facilitar la realització dels processos que promoguen.
5. En especial hauran de prestar-se suport mutu per a facilitar la participació de les persones amb majors dificultats per a intervindre en aquesta mena de processos.

Article 18. Els pressupostos participatius en l'àmbit de la Generalitat Valenciana

1. El Consell, mitjançant acord, determinarà, la dotació pressupostària que se sotmetrà al procés participatiu, els capítols de despesa afectats i el calendari d'execució. Els processos de pressupostos participatius es convocaran cada dos anys.
2. El procediment dels pressupostos participatius de la Generalitat es desenvoluparà reglamentàriament, haurà de subjectar-se al que s'estableix en l'article 17, i tindre en compte a més els següents requisits:
 - a. Es facilitarà la major participació del conjunt de la ciutadania de la Comunitat Valenciana, prestant especial atenció a les persones majors i a les persones joves, així com als col·lectius socialment més vulnerables. La perspectiva de gènere haurà d'incloure's en totes les fases del procés.
 - b. En el disseny del procés haurà d'atendre's a l'equilibri territorial, i prestar atenció especial a les diferents àrees territorials i les seues peculiaritats en la distribució de les partides de despesa.
 - c. Les propostes ciutadanes hauran d'estar referides a actuacions que siguen competència de l'administració de la Generalitat, no podran ser contràries a l'ordenament jurídic i hauran d'estar alineades amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
3. La Generalitat assumirà totes aquelles propostes ciutadanes que hagen sigut considerades viables després d'una avaluació tècnica i objectiva, una vegada finalitzat el procés de votació ciutadana. Els diferents departaments encarregats d'executar les propostes per raó de la seua competència podran reformular les propostes perquè puguen resultar viables sempre que es mantinga el seu esperit i s'aconseguisquen els objectius d'interés general recollits en elles.

4. Amb la finalitat de garantir la coordinació, l'impuls i el seguiment del procés entre els diferents departaments del Consell s'establiran les comissions de governança que hagen de regir el procés.
5. Els resultats del procés s'incorporaran al projecte de Llei de pressupostos de la Generalitat, on s'identificaran clarament les actuacions derivades del procés participatiu i es recollirà el caràcter finalista dels crèdits assignats a cada proposta ciutadana.

Article 19. Pressupostos participatius en les entitats locals

1. Les entitats locals, d'acord amb les seues competències i atribucions, promouran la participació ciutadana en l'elaboració dels seus pressupostos. Per a això, establiran a través dels seus instruments normatius l'abast aquests processos, els quals hauran de subjectar-se, com a mínim, als principis i condicions recollits en l'article 17 d'aquesta llei.
2. La Generalitat, a través de la Xarxa de Governança Participativa de la Comunitat Valenciana, regulada en l'article 36 d'aquesta llei, col·laborarà amb les entitats locals de la Comunitat Valenciana en el foment i la realització dels seus pressupostos participatius, mitjançant accions de formació, sensibilització i assessorament tècnic.

Secció sisena. Consultes ciutadanes

Article 20. Consultes ciutadanes

1. Les consultes ciutadanes són mecanismes pels quals les entitats públiques poden recaptar l'opinió de la ciutadania sobre determinats assumptes o polítiques públiques de la seua competència.
2. L'objecte d'aquestes consultes pot ser conèixer una opinió o rebre una aportació o valoració sobre assumptes d'interés públic que afecten un determinat col·lectiu de persones o al conjunt de la ciutadania.
3. S'exclouen les consultes sobre assumptes el resultat dels quals contravinga la legalitat i les que afecten qüestions d'organització interna de l'Administració.
4. Queden expressament excloses de la present llei les consultes populars establides en l'art. 50.8 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, així com totes aquelles matèries que siguen objecte de referèndum conforme al que es disposa en l'article 149.1.32 de la Constitució Espanyola.
5. Les consultes ciutadanes hauran d'efectuar-se amb criteris de representativitat, pluralisme i diversitat.
6. Així mateix, es recorrerà a aquells canals i espais de comunicació que asseguren una participació més efectiva.
7. L'ens que promoga la celebració de la consulta deurà, almenys:
 - a. Realitzar accions d'informació i difusió de la consulta.
 - b. Establir els fonaments que motiven la consulta i/o els objectius que es persegueixen, proporcionant en la mesura que siga possible aquells fonaments o antecedents tècnics o en general qualsevol

- tipus d'informació que facilite la consulta i millore la qualitat de la resposta o aportació ciutadana.
- c. Determinar amb concreció l'objecte de la consulta i definir la metodologia i els possibles participants de la consulta.
 - d. Donar publicitat als resultats de la consulta.
8. Les consultes ciutadanes que es promoguen en el marc de les competències de la Generalitat s'anunciaran en el portal de participació ciutadana GVA Participa.

Secció setena. Participació ciutadana en l'avaluació i seguiment de polítiques públiques

Article 21. Avaluació i seguiment ciutadà de les polítiques públiques de la Generalitat

1. Les polítiques públiques dutes a terme per la Generalitat seran objecte de seguiment i avaluació per la ciutadania a través de mecanismes de participació que permeten conèixer el grau de satisfacció respecte de les polítiques públiques implementades. Igualment, s'arbitraran mecanismes d'avaluació de la prestació dels serveis públics.
2. El Consell acordarà les polítiques o serveis públics sotmesos a avaluació ciutadana.
3. Els resultats d'aquests processos d'avaluació i seguiment es publicaran, en el portal de participació ciutadana GVA Participa.

Article 22. Auditoria ciutadana

1. La persones i entitats de participació ciutadana previstes en aquesta llei podran participar en l'avaluació de les polítiques públiques de la Generalitat a través d'una auditoria ciutadana convocada específicament per a cada avaluació.
2. El mecanisme de l'auditoria ciutadana per a l'avaluació de les polítiques públiques es regularà reglamentàriament. Es garantirà la representació territorial, l'equilibri entre dones i homes i la presència tant de persones expertes com no expertes. L'elecció de les persones cridades a participar en l'auditoria es realitzarà de manera transparent, mitjançant sorteig d'entre aquelles que hagen manifestat el seu interès per participar en processos d'avaluació.

Article 23. Avaluació i seguiment ciutadà de les polítiques públiques de les entitats locals

Les entitats locals garantiran la presència de la ciutadania en els processos d'avaluació de les polítiques públiques desenvolupades en execució de les seues competències, establint per a això mecanismes de funcionament transparent i de composició equilibrada entre dones i homes.

Capítol II. Òrgans i espais de participació ciutadana

Secció primera. Òrgans de participació ciutadana

Article 24. Òrgans de participació

1. Els òrgans de participació ciutadana són canals estables de trobada i d'interlocució entre la ciutadania i les administracions públiques per a debatre i recollir opinions i propostes amb la finalitat d'incidir en les polítiques públiques.
2. L'Administració de la Generalitat promourà la participació de la ciutadania en aquests òrgans a través d'estructures organitzades, i vetllarà perquè es constitueixen òrgans de participació sectorials en totes les àrees que es troben dins de l'àmbit de competències de la Generalitat.
3. Les entitats locals facilitaràn la creació d'òrgans de participació dins de l'àmbit de les seues competències, garantint les mínimes condicions de qualitat democràtica que s'estableixen en aquesta secció.

Article 25. Composició

1. La representació de la ciutadania en els òrgans de participació ciutadana no podrà ser inferior al 60% de la composició total de l'òrgan.
2. Per al compliment d'aquest requisit se considerarà ciutadania únicament a les entitats ciutadanes de l'article 5 de la present llei i a persones que tinguen la consideració d'expertes .
3. En la composició dels òrgans de participació es complirà amb el que s'estableix en la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la igualtat entre Dones i Homes.
4. L'elecció de persones representants es realitzarà respectant en tot moment els principis inspiradors de la democràcia representativa, per mitjà d'un procés obert i transparent.

Article 26. Registre d'òrgans de participació

1. Es crearà el registre electrònic d'òrgans de participació ciutadana de la Generalitat, adscrit a l'òrgan directiu competent en matèria de participació ciutadana.
2. En aquest registre quedaran inscrits els òrgans de participació de la Generalitat que complisquen amb els requisits establits en l'article 25 d'aquesta llei per a la seua sistematització, publicitat i difusió a la ciutadania.
3. Les dades que consten en aquest registre es publicaran en una guia d'utilitat pràctica de la ciutadania, les dades de la qual seran reutilitzables.
4. La seua posada en marxa i funcionament es desenvoluparà reglamentàriament.

Article 27. Altres fòrums de participació

Les administracions públiques, per a facilitar el debat i establir canals d'escolta activa a la ciutadania, podran establir altres fòrums específics de caràcter no permanent. Per a això establiran espais deliberatius amb la participació de persones expertes en la matèria, la societat civil organitzada o no organitzada, grups d'interés i institucions que es puguen veure afectades per l'assumpció d'una nova actuació de l'administració.

Secció segona. El Consell de Participació Ciutadana

Article 28. Objecte i composició del Consell de Participació Ciutadana.

1. El Consell de Participació Ciutadana és el màxim òrgan de participació ciutadana de l'Administració de la Generalitat, adscrit a la conselleria competent en matèria de participació ciutadana, que es constitueix com un espai de debat entre les entitats ciutadanes i la Generalitat i assumeix funcions consultives, col·laboratives, de cogestió i d'impuls de l'acció del Consell en matèria de participació ciutadana.
2. En la composició del Consell de Participació Ciutadana s'afavorirà la representació dels diferents col·lectius socials i es conjugarà la presència d'entitats més representatives d'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana juntament amb altres d'àmbit inferior. A més, haurà de garantir el principi de representació equilibrada entre dones i homes, així com el principi de diversitat territorial.
3. El Consell de Participació Ciutadana comptarà amb una secretaria exercida per personal funcionari responsable, així com amb el suport tècnic necessari per a exercir les seues funcions.
4. Treballarà en ple i en comissions per a impulsar les accions que es decidisca pels seus membres.

Article 29. Fins i funcions del Consell de Participació Ciutadana

1. El Consell de Participació Ciutadana té els següents fins:
 - a. Propiciar el reconeixement, valor i visibilitat dels moviments associatius, com a llit idoni de la participació ciutadana, i procurar la creació d'altres nous.
 - b. Impulsar la trobada entre l'Administració de la Generalitat i la ciutadania, i facilitar la seua comunicació.
 - c. Fomentar la democràcia deliberativa i participativa així com la codecisió en els àmbits en què siga possible, amb especial atenció a la participació de les dones i als col·lectius amb majors dificultats d'inclusió.
 - d. Fomentar l'associacionisme i el treball en xarxa, per a la consecució dels fins previstos en aquesta llei.
2. Són funcions del Consell de Participació Ciutadana:
 - a. Col·laborar en el disseny i execució d'actuacions per a fomentar la participació ciutadana i l'enfortiment del teixit associatiu, i especialment en els instruments de planificació.
 - b. Elaborar informes, propostes i recomanacions per a la millora de les polítiques públiques de la Generalitat en matèria de participació i foment de l'associacionisme.
 - c. Proposar a la conselleria competent en matèria de participació ciutadana projectes normatius en matèria de participació ciutadana i foment de l'associacionisme i col·laborar en la seua elaboració.
 - d. Avaluar l'execució de polítiques que es desenvolupen en matèria de participació ciutadana i foment de l'associacionisme.
 - e. Coordinar i impulsar la participació dels consells comarcals de ciutadania activa regulats en l'article 30 d'aquesta llei.

3. La composició, organització i règim de funcionament del Consell de Participació Ciutadana es regularà reglamentàriament, respectant el que s'estableix en l'article 25 d'aquesta llei.

Article 30. Consells comarcals de ciutadania activa

1. La Generalitat garantirà la creació d'espais i fòrums de participació en tot el territori de la Comunitat Valenciana, per fomentar la vertebració territorial i la descentralització de la participació.
2. Es crearà un consell comarcal de ciutadania activa en cada comarca de la Comunitat, que actuarà com a extensió del Consell de Participació Ciutadana en cada territori, amb dependència funcional d'aquest, al qual donaran compte de les seues sessions.
3. Cada consell comarcal estarà vinculat directament amb el Consell de Participació Ciutadana, i estarà format per representants del teixit associatiu de la comarca.
4. A les sessions dels consells comarcals podrà assistir la ciutadania resident a la comarca que vulga participar activament en la transmissió de les problemàtiques que afecten el seu entorn i funcionaran com a canal directe de propostes i necessitats de la ciutadania per al Consell.
5. Dels debats, propostes i interpel·lacions que es recullen en els consells comarcals donarà compte la presidència en el ple del Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana.
6. La Xarxa de Governança Participativa regulada en l'article 36 facilitarà els mitjans necessaris i espais de reunió d'aquests consells comarcals.
7. El règim de funcionament dels consells comarcals de ciutadania activa es desenvoluparà reglamentàriament.

Secció tercera. El portal de Participació Ciutadana de la Generalitat

Article 31. Portal de Participació Ciutadana de la Generalitat

1. El Portal de Participació Ciutadana de la Generalitat, GVA Participa, és el principal espai informatiu i d'interacció, que permet informar, formar, debatre i decidir sobre les polítiques públiques de la Generalitat i el seu sector públic, obrint un canal on la ciutadania pugui presentar les seues iniciatives i transmetre les seues opinions sobre la gestió del Consell.
2. El portal GVA Participa recull la implementació progressiva de processos de participació ciutadana a través de mitjans electrònics i la intervenció directa de la ciutadania en els assumptes públics, tant de manera individual com col·lectiva.
3. L'accés al portal ha de ser lliure per a tota la ciutadania i el seu ús accessible a totes les persones. S'utilitzaran estàndards oberts i es garantirà la protecció de dades personals, la integritat de les informacions i comunicacions i la disponibilitat de les dades de manera lliure per a la seua utilització.
4. En els processos participatius que es realitzen a través de GVA Participa, amb la finalitat de comprovar la identitat de les persones que participen, així com els diferents requisits d'edat, veïnatge administratiu o qualsevol

altre que es dispose en les disposicions normatives, la ciutadania prestarà la seua autorització expressa a la Generalitat per a la verificació de les dades requerides.

TÍTOL II. PROMOCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I DE L'ASSOCIACIONISME

Capítol primer. Mesures de promoció de la participació

Article 32. Deure general de promoció

Les Administracions Públiques valencianes, en l'àmbit de les seues competències, establiran mesures de promoció amb la finalitat de promoure i consolidar la cultura participativa en el conjunt de la societat valenciana. Aquestes mesures comprendran, entre altres, les disposades en els següents articles.

Article 33. Programes de formació

1. Les Administracions públiques valencianes planificaran i desenvoluparan programes de formació en matèria de participació ciutadana destinats al conjunt de la ciutadania i a les entitats ciutadanes.
2. La Generalitat, a través de l'òrgan administratiu responsable de la formació, implementarà accions formatives per a formar al personal al seu servei tant en coneixements sobre els mecanismes i els espais de participació ciutadana com en les obligacions que sobre aquest tema han adquirit les administracions públiques.
3. Les entitats locals promouran la formació en participació ciutadana del personal al seu servei.

Article 34. Mesures de sensibilització i difusió

1. Les Administracions públiques valencianes promouran campanyes informatives d'àmplia difusió a través de tots els mitjans disponibles, especialment a través dels mitjans tecnològics, i dels mitjans de comunicació públics de la seua titularitat.
2. La Generalitat comptarà amb la col·laboració dels mitjans de comunicació públics d'àmbit autonòmic per a la difusió de processos participatius que impliquen el conjunt de la ciutadania.
3. La difusió d'aquesta mena de processos es considera publicitat institucional i haurà de comptar amb les campanyes pertinents per a aconseguir l'objectiu d'informar massivament la ciutadania sobre els drets que se li atorguen.
4. Les Administracions públiques valencianes establiran les mesures que faciliten la col·laboració dels mitjans de comunicació comunitaris de titularitat pública, en la difusió dels processos de participació ciutadana.

Article 35. La participació ciutadana en el sistema educatiu valencià

1. Las Administracions públiques fomentaran la cultura participativa en la ciutadania des d'edats primerenques a través del sistema educatiu de la Comunitat Valenciana, tant a través de l'educació formal com de la no formal.
2. La Generalitat, a través del departament competent en Educació, implementarà la formació contínua del professorat de totes les etapes educatives per a la facilitació de la participació a les aules, per al que elaborarà un pla formatiu per al professorat que li permeta adquirir competències en democràcia participativa.
3. La participació ciutadana serà present en els currículums educatius i en els plans generals d'actuació dels centres dependents de la Generalitat. Es promourà la implantació de dinàmiques i experiències participatives en els centres que impliquen el professorat, a l'alumnat i, fins i tot, a les famílies.
4. El Consell Escolar de la Comunitat Valenciana es constitueix com l'òrgan de participació ciutadana garantista de la promoció de la cultura participativa en tots els àmbits de l'educació en el territori de la Comunitat Valenciana. Així mateix, vetlarà per l'efectiu funcionament d'altres estructures participatives en el si de l'àmbit educatiu, com els consells escolars de centre, les comissions o altres que puguen crear-se per a tractar temes específics.
5. Es facilitarà l'accés a les aules de les entitats facilitadores de la promoció de la cultura participativa per a l'execució de diferents programes participatius al llarg del curs escolar amb la finalitat de procurar la participació de la joventut en les polítiques públiques que els afecten.
6. Els centres educatius de la Generalitat són espais públics que hauran d'obrir-se a la ciutadania per a la interacció cultural i cívica. Per a això, els centres establiran uns horaris i unes normes d'ús d'uns certs espais dels mateixos per a poder ser utilitzats com a centres cívics i de reunió per als subjectes establits en l'article 5.2 d'aquesta llei, per al seu ús com a estructures de participació, espais de debat i intercanvi propositiu.
7. Per a la consecució dels objectius d'aquesta llei, els departaments competents en educació, participació ciutadana, joventut i infància i adolescència es coordinaran i col·laboraran estretament per a la promoció de la cultura participativa i la democràcia deliberativa en la ciutadania.

Article 36. Xarxa de Governança Participativa de la Comunitat Valenciana

1. La Xarxa de Governança Participativa de la Comunitat Valenciana la componen la Generalitat i els ens locals de la Comunitat que tinguen entre els seus compromisos la promoció i desenvolupament, en l'àmbit de les seues competències, d'una governança participativa.
2. Els ens locals s'adheriran a la Xarxa de Governança Participativa mitjançant un acord d'adhesió pel qual es comprometran a subscriure el decàleg d'accions previstes en la carta d'adhesió, articulats entorn dels eixos que defineixen una governança participativa.
3. La Generalitat, a través del departament competent en matèria de participació ciutadana, impulsarà instruments de col·laboració amb les entitats locals valencianes pertanyents a la Xarxa de Governança

Participativa per al foment i desenvolupament de la participació ciutadana en l'àmbit territorial i competencial d'aquestes.

Article 37. Foment de la investigació i la innovació en matèria de participació ciutadana

1. La Generalitat promourà la col·laboració amb les universitats, amb el moviment associatiu i amb altres administracions públiques amb la finalitat de fomentar la investigació en matèria de participació ciutadana. La Generalitat prendrà les mesures necessàries per a la creació de noves experiències participatives en el territori de la Comunitat Valenciana, mitjançant la creació de nous mecanismes, espais i fòrums específics per a aquest fi.
2. La Generalitat incentivarà la innovació ciutadana a través de la posada en marxa de laboratoris ciutadans, entesos com a espais per a la cocreació de propostes que permeten fer front als reptes socials als quals s'enfronta la població mitjançant mètodes d'innovació col·laborativa. Els laboratoris ciutadans seran eines d'inclusió social orientats a dissenyar iniciatives de polítiques sostenibles que fomenten i reforcen la cultura de la participació ciutadana, generant llaços socials que permeten no sols impulsar el desenvolupament del capital social sinó també construir comunitat.
3. Es fomentarà la implantació de les mesures d'innovació en els diferents territoris de la Comunitat, ateses les característiques específiques de cadascun d'ells. Per a això la Generalitat disposarà els mitjans necessaris de col·laboració amb altres entitats públiques o privades per a dur a terme la implantació.

Article 38. Mesures per a l'accessibilitat

1. Amb la finalitat de facilitar la comprensió pel conjunt de la ciutadania, les entitats públiques valencianes incorporaran en els diferents mecanismes de participació aquelles mesures d'accessibilitat física, sensorial i cognitiva i d'adaptació en general que resulten necessàries per a far-los accessibles a les diferents capacitats de les persones.
2. Es prestarà especial atenció a les mesures d'accessibilitat per a la població infantil i juvenil en aquells processos participatius que afecten els seus drets tant en la informació oferida com en els canals de comunicació, adoptant formats accessibles perquè xiquets, xiquetes i adolescents puguem participar.

Article 39. Unitats de participació ciutadana en la Generalitat

En cada conselleria i organisme autònom existirà una unitat de participació ciutadana. Aquestes unitats administratives hauran de vetlar pel compliment del que es disposa en aquesta llei i, en concret, assumiran les funcions de coordinació entre la seua conselleria i els ens instrumentals adscrits i la conselleria competent en matèria de participació ciutadana.

Article 40. Mesures de participació en la infància i adolescència

1. Amb caràcter general se reconeix el dret dels xiquets, xiquetes i de les persones joves a participar en els assumptes públics que puguen afectar-los, de manera adequada i adaptada al seu desenvolupament evolutiu, amb la finalitat de conèixer la realitat en la qual viuen i expressar lliurement idees i propostes sobre ella.
2. Les administracions públiques valencianes promouran la participació infantil i juvenil i fomentaran la creació de mecanismes i espais de participació per a xiquets, xiquetes i adolescents. Fomentaran igualment la constitució d'associacions infantils i juvenils.
3. Quan els processos de participació ciutadana afecten els drets de la infància i l'adolescència, es realitzaran les adaptacions necessàries en les vies de participació ciutadana perquè aquests resulten accessibles.
4. Les administracions locals fomentaran la constitució de consells locals d'infància i adolescència, com a òrgans consultius i de participació dels xiquets, xiquetes i de les persones joves en tots aquells assumptes que els afecten, directament o indirectament, en l'àmbit municipal. La Generalitat, a través dels seus respectius departaments, impulsarà, assessorarà i coordinarà el treball en xarxa amb aquests consells.

Capítol segon. Planificació en matèria de participació ciutadana

Article 41. Instruments de planificació

1. Les polítiques en matèria de participació ciutadana en la Comunitat Valenciana es planificaran i coordinaran a través de plans o altres instruments anàlegs, degudament sotmesos a participació ciutadana.
2. En ells es recollirà un diagnòstic i els objectius a aconseguir, així com els eixos de les actuacions, els llits, i les metodologies a implantar i desenvolupar.

Article 42. El pla de participació ciutadana de la Generalitat

1. En l'àmbit de la Generalitat s'elaborarà el Pla de Participació Ciutadana de la Generalitat, el qual serà aprovat pel Consell i tindrà una vigència de tres anys.
2. Correspondrà a l'òrgan directiu competent en matèria de participació l'elaboració, l'impuls, la coordinació, el seguiment i l'avaluació del pla.
3. Aquest pla contemplarà específicament les problemàtiques del teixit associatiu.
4. Reglamentàriament s'establiran comissions interdepartamentals o altres grups de treball que articulen la col·laboració en el disseny, execució i seguiment del pla.

Article 43. Planificació en l'àmbit local

1. Les entitats locals elaboraran els seus propis instruments de planificació de participació ciutadana.
2. La coordinació entre la Generalitat i les entitats locals es realitzarà a través de la Xarxa de Governança Participativa.

Capítol tercer. Mesures de foment de l'associacionisme

Article 44. Reconeixement del moviment associatiu

1. Les Administracions públiques reconeixen el paper primordial de l'associacionisme en la pertinència i eficàcia de les polítiques públiques en la Comunitat Valenciana.
2. A l'efecte d'aquest capítol s'entén per associacionisme el moviment de la societat civil canalitzat a través d'entitats d'iniciativa social amb personalitat jurídica, per a tractar els assumptes d'interés comunitari i oferir noves vies de comunicació entre la ciutadania i els poders públics.

Article 45. Foment de la participació ciutadana a través de les entitats ciutadanes

1. Per a consolidar un model de governança participativa en el territori de la Comunitat Valenciana la Generalitat establirà un marc col·laboratiu estable amb les entitats ciutadanes.
2. Així mateix, s'establiran mesures per a enfortir el teixit associatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, com ara el foment de creació de noves entitats ciutadanes i l'establiment de mesures de promoció.
3. Els programes de foment es dissenyaran d'acord amb els principis establits en l'article 3 d'aquesta llei, amb especial atenció a combatre les desigualtats i a corregir els desequilibris territorials.
4. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències i de conformitat amb les disponibilitats pressupostàries, fomentará, a través del departament competent en participació ciutadana, el desenvolupament d'activitats que promoguen i realitzen projectes de participació ciutadana i les infraestructures necessàries per a exercir les seues funcions.
5. Així mateix, establirà un sistema òptim de bestretes en les subvencions públiques, en el marc de la normativa aplicable, per a facilitar el compliment dels seus fins.
6. Es donarà difusió d'aquests projectes de participació ciutadana a través del portal GVA Participa.

Article 46. Foment de l'educació en participació a través de les entitats ciutadanes

Per a desenvolupar la cultura de democràcia participativa en la Comunitat Valenciana, especialment en l'àmbit de la fomació establida en l'article 33.1 d'aquesta llei, la Generalitat, a través del departament competent en matèria de participació ciutadana, fomentará les activitats de les entitats ciutadanes destinades a tal fi.

Article 47. Col·laboració i cooperació interadministrativa

1. La Generalitat, directament mitjançant el departament competent en matèria de participació ciutadana o a través d'instruments de col·laboració amb les entitats locals, haurà de facilitar informació i prestar

- assessorament al teixit associatiu de la Comunitat Valenciana sobre les matèries regulades en aquesta llei.
2. El portal de participació GVA Participa oferirà un espai per a la visibilització de les entitats degudament registrades en la Comunitat Valenciana.
 3. La Generalitat, en col·laboració amb les entitats locals i amb les entitats ciutadanes, facilitarà espais públics de trobada, debat i intercanvi de coneixement, en matèria de participació ciutadana. En aquest sentit, les administracions implementaran progressivament un model de cogestió comunitària dels espais públics destinats a la participació ciutadana.

Article 48. Foment i reconeixement de les bones pràctiques en matèria de participació ciutadana

La Generalitat promocionarà les bones pràctiques en matèria de participació ciutadana mitjançant la concessió de premis a projectes que aporten valor i innovació a favor de la participació ciutadana i de l'associacionisme participatiu.

TÍTOL III. LA PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES VALENCIANES EN L'EXTERIOR

Article 49. Foment i impuls de la participació ciutadana en l'exterior

1. La Generalitat facilitarà la participació efectiva de la ciutadania valenciana resident en l'exterior en les mateixes condicions i amb els mateixos requisits que les persones residents en la Comunitat Valenciana, i fomentarà especialment de participació de la joventut, amb la finalitat de promoure la seua implicació en els assumptes públics valencians, així com la de propiciar el seu retorn.
2. S'entén per ciutadania valenciana en l'exterior, els ciutadans i ciutadanes que hagen residit en la Comunitat Valenciana, i així ho acrediten o declaren mitjançant declaració responsable. Aquest mateix règim serà aplicat als seus descendents, inscrits com a espanyols.

Article 50. Fòrums de participació

1. La Generalitat donarà suport al moviment associatiu de la ciutadania valenciana en l'exterior, i fomentarà la creació i el manteniment de l'activitat dels centres valencians en l'exterior (CEVEX), que tindran com a objectiu prioritari la preservació dels vincles sentimentals, afectius, socials i culturals amb el poble valencià, així com el foment del coneixement de la seua història, la seua llengua pròpia i la seua cultura.
2. També seran objectius prioritaris dels CEVEX la integració de la joventut resident en l'exterior, a fi d'assegurar el relleu generacional en aquests centres, i la prestació dels serveis d'orientació i informació per a les persones joves allí desplaçades, especialment per a contribuir a facilitar el seu retorn a la Comunitat Valenciana.

3. A l'efecte d'aquesta llei, tindrà la consideració de CEVEX qualsevol associació vàlidament constituïda d'acord amb les normes vigents en el territori en el qual estiga situada, formada per una comunitat de valencians o valencianes assentada fora de la Comunitat Valenciana, que siga reconeguda com a tal pel Consell.
4. Els CEVEX podran constituir-se en federacions i confederacions a l'efecte de defensar i integrar els seus interessos i de facilitar el compliment conjunt i coordinat dels seus fins.
5. Els CEVEX, com a instruments de participació en la vida social, cultural i política de la Comunitat Valenciana, seran considerats com a entitats ciutadanes amb els drets que estableix aquesta llei.
6. La Generalitat facilitarà la comunicació i interrelació entre els CEVEX posant a la seua disposició els mitjans necessaris per a l'organització de trobades físiques i telemàtiques que fomenten la connexió entre ells i el desenvolupament d'accions conjuntes, així com amb les persones valencianes no associades residents en l'exterior, per a afavorir la seua integració i proximitat.

Article 51. Suport a les persones valencianes en l'exterior

1. Els departaments del Consell, amb competències en aquelles matèries que puguen tindre incidència en aquest àmbit, prendran especialment consideració:
 - a) Les persones valencianes en l'exterior, en el disseny i desenvolupament de les seues accions i programes, a efecte de facilitar l'accés als recursos públics i especialment per a afavorir el seu retorn a la Comunitat Valenciana.
 - b) Els CEVEX, en el disseny i desenvolupament dels seus programes, a efecte de la seua presa en consideració en els àmbits econòmic, social i cultural, reconeixent l'especificitat pròpia dels CEVEX.
2. S'afavorirà la visibilitat de les activitats dels CEVEX entre la ciutadania de la Comunitat Valenciana per a la posada en valor i reconeixement de la seua acció.

Article 52. Consell de Persones Valencianes a l'Exterior

1. El Consell de Persones Valencianes a l'Exterior exercirà les funcions consultives, col·laboratives i d'assessorament a l'Administració de la Generalitat, en relació amb els assumptes que afecten els drets i interessos de les comunitats valencianes en l'exterior i de les persones valencianes en l'exterior, amb especial consideració a afavorir el seu retorn.
2. La composició, organització i règim de funcionament del Consell de Persones Valencianes a l'Exterior es regularà reglamentàriament, respectant el que s'estableix en l'article 25 d'aquesta llei.
3. Comptarà amb representació dels departaments del Consell i de les Administracions de la Comunitat Valenciana amb competències que puguen tindre incidència en l'àmbit de les persones valencianes en l'exterior. Igualment, comptarà amb la representació de ciutadania valenciana activa en aquest àmbit.

Article 53. Registre de persones valencianes en l'exterior

Amb la finalitat de facilitar la participació de la comunitat valenciana en l'exterior i de millorar la seua comunicació amb les administracions públiques valencianes es crearà un registre electrònic de persones valencianes en l'exterior a través del Portal de participació de la Generalitat.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Unitats de govern obert en els departaments del Consell

Quan es publique la llei de transparència, fusionar totes dues en unitats de govern obert.

Segona. Retorn a la Comunitat Valenciana

1. La Generalitat facilitarà el retorn a la Comunitat Valenciana de les persones valencianes residents en l'exterior i de les seues famílies, duent a terme polítiques d'informació, orientació i seguiment del procés, per a aconseguir una plena integració en la societat valenciana.
2. En matèria de retorn, tindran la consideració de persones valencianes en l'exterior:
 - a. Els valencians i valencianes que residisquen temporalment fora de la Comunitat Valenciana i que estiguen empadronats en qualsevol dels municipis de la Comunitat Valenciana.
 - b. Lus valencians i valencianes residents a l'estranger que determinen com a municipi d'inscripció en les oficines o seccions consulars espanyoles qualsevol dels municipis de la Comunitat Valenciana que conserven la nacionalitat espanyola.
 - c. Las persones nascudes en la Comunitat Valenciana que residisquen fora del seu territori, i els seus familiars, entenen per tals, el cònjuge no separat legalment o parella amb la qual mantinga una unió anàloga a la conjugal i els descendents fins a segon grau de consanguinitat o afinitat, i que tinguen nacionalitat espanyola.
3. Tindran la consideració de persones valencianes retornades els valencians i valencianes en l'exterior que tornen a la Comunitat Valenciana per a residir de manera estable, a l'efecte de la qual hauran d'estar empadronats en un municipi de la Comunitat Valenciana.
4. Reglamentàriament s'establirà el període de temps de residència en l'exterior, els requisits i altres condicions particulars per a adquirir la condició de persona valenciana retornada, així com el procediment per a l'obtenció del certificat de persona valenciana en l'exterior i de persona valenciana retornada a la Comunitat Valenciana.

Tercera. Sistema de compensació de despeses de la participació.

1. Es reconeix el dret de les persones integrants dels òrgans de participació inscrits en el Registre d'òrgans de participació de la Generalitat que participen activament en processos o instruments de participació institucional a percebre una indemnització per despeses derivades dels desplaçaments necessaris per a la seua assistència a les reunions.
2. Es reconeix així mateix el dret de les entitats descrites en l'article 44.2 d'aquesta llei a la compensació de costos degudament acreditats en els

quals puga incórrer en ocasió de l'exercici del dret de participació ciutadana.

3. El desenvolupament d'aquesta disposició es realitzarà reglamentàriament.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Adaptació dels òrgans de participació existents en el moment d'entrada en vigor d'aquesta llei

En el termini màxim de 6 mesos a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els òrgans de participació existents s'adaptaran al que s'estableix en l'article 25 d'aquesta llei.

Per a realitzar aquesta adaptació l'òrgan directiu competent de la Generalitat en matèria de participació ciutadana impulsarà els procediments necessaris juntament amb els departaments del Consell en els quals existeixen òrgans de participació.

Segona. Règim transitori del Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana

L'actual Consell de Participació Ciutadana creat en l'article 49 de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, desenvolupat pel Decret 190/2016, de 16 de desembre, del Consell, pel qual es regula el Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, continuarà exercint les seues funcions fins que es constituïska el nou Consell de Participació Ciutadana creat en l'article 28 d'aquesta llei.

Tercera. Règim transitori del Consell de Centres Valencians en l'exterior (CEVEX)

L'actual Consell de Centres Valencians en l'exterior (CEVEX) creat en l'article 53 de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, desenvolupat pel Decret 94/2016, de 22 de juliol, del Consell, pel qual es regulen els centres valencians en l'exterior de la Comunitat Valenciana, continuarà exercint les seues funcions fins que es constituïska el nou Consell de Persones Valencianes a l'Exterior creat en l'article 53 d'aquesta llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen al que es preveu en la present llei, i, de manera expressa, els títols i disposicions...de la llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana. *(segons estiga la llei de transparència), deixar els Decrets que hi haguera.*

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desenvolupament reglamentari

S'autoritza el Consell per a, en l'àmbit de la seua competència, dictar quantes disposicions siguen necessàries per al desenvolupament i execució del que es preveu en aquesta llei.

Segona. Entrada en vigor

La present llei entrarà en vigor als tres mesos de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.